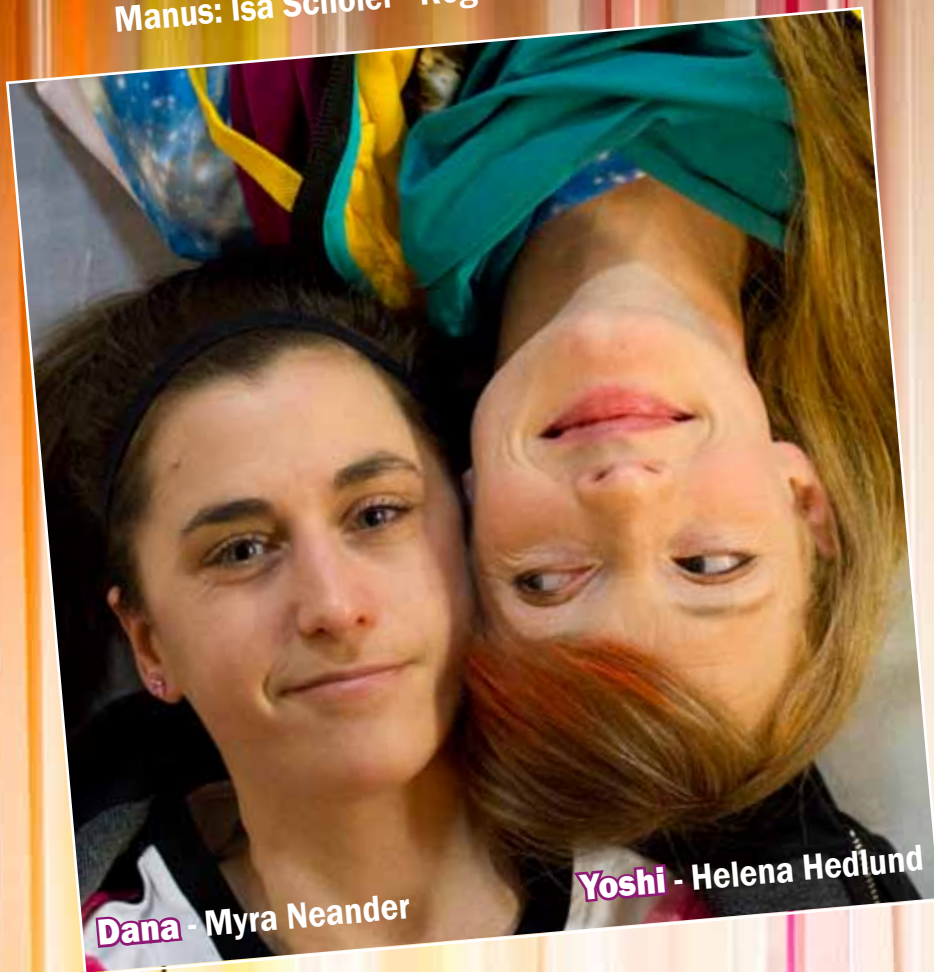

Lärarhandledning
GLASHJÄRNAN

Manus: Isa Schöier Regi: Gunilla Orvelius

Dana - Myra Neander

Yoshi - Helena Hedlund

**TEATER MARTIN
MUTTER**

Varmt välkomna till Teater Martin Mutters föreställning Glashjärnan! Vi hoppas att ni får en härlig upplevelse tillsammans!

Om det fanns glashjärnor och inte bara glasögon, då skulle Dana vilja ha en. För siffrorna i matteboken vägrar att stå still. Och nu, i femman, så spelar det roll. Dana kommer längre och längre efter sin klass.

Så står plötsligt Yoshi där, ny i klassen, och påstår att hela universum kan räkna. Att siffrorna fanns före människorna och att hon vill ha en svårare bok. Yoshi blir satt att hjälpa Dana. Det är inte lätt, men ett hemligt chiffer ger dem en möjlighet att nå fram till varandra. Och det är inte bara Dana som behöver hjälp. På rasten är det Yoshi som är utsatt, och när den ena är svag måste den andre bli stark. Som tiokompisarna - om en är 3 blir den andre 7, och en måste bli 10 om den andre är nere på 0.

En pjäs om vänskap och identitet - och om att matematik kan vara så mycket mer än det som ryms i en mattebok.

Vår förhoppning är att denna lärarhandledning kan vara en hjälp för dig inför och efter ert besök på teatern.

Enligt Lgr11 skall eleverna efter genomgången skolgång *"kunna använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud"*.

Att få spela teater är något som vi älskar och vi vet att många också älskar att få se teater. Däremot kan det vara knepigt att prata om teater eftersom varje individ har en alldeles speciell upplevelse av det de sett.

Som pedagog har du kanske kravet på dig att allt skall vara pedagogiskt och att det kanske skall passa in i det man för tillfället läser om i skolan. Vi gör inte pedagogisk teater men vi vet att man kan använda teatern i ett pedagogiskt sammanhang. Eller så kan det bara få vara en upplevelse som var och en kan bära med sig, även du som pedagog.

Barn upplever genom att kommentera och reagera direkt på det de ser hända. En del har då lite svårt att sitta still och det är helt OK så länge de är med på vad som händer på scenen. Så försök att koppla av och vi hoppas att ni skall få behållning av föreställningen.

Hör gärna av er om ni har frågor.

Återigen - varmt välkomna!

Varför är det bra med teater?

Teater handlar om oss människor och hur vi fungerar i en värld med andra människor. Här kan vi närma oss speciella teman som t ex kärlek, fördomar, miljö osv. I teaterns värld kan du spegla dig och reflektera över omvärlden. Teater kan också vara utgångspunkt för diskussioner om det som känns viktigt och du kan sätta dig i rollfigurens ställe om ämnet är känsligt. Alla har sin egen historia att berätta. Genom att se och använda teater kan du hitta din egen historia och få perspektiv framåt och bakåt i tiden. Att kanske lära känna sig själv och att se att du inte är ensam. Att tala om det svåra kan ge tröst. Barn skapar ofta lyckliga slut när de behöver dem. Barn ser framåt, skapar nya bilder och diktar vidare. Mycket sällan - eller aldrig - är teatern mer otäck än vad barnets verklighet är.

Vad kan du göra före och/eller efter en teaterföreställning med eleverna?

Före föreställningen

Det är bra om du kan **skapa en beredskap inför besöket på teatern och föreställningens tema.**

Det viktigt att **inte berätta för mycket om innehållet** eftersom det är lätt att väcka förväntningar som inte uppfylls.

Du kan berätta om hur en teaterproduktion arbetas fram. Att skådespelarna spelar sina roller efter givna förutsättningar och manus, att ljus, ljud, rekvisita och scenografi och kostym har sina funktioner i den helhet som presenteras. Varje detalj i föreställningen har valts med omsorg och är bärare av en historia även om detta inte berättas.

Det här kan du göra före besöket hos oss

- berätta vart ni ska och vad ni skall se
- öppna för olika tankar och associationer inför föreställningen
- väcka lust, nyfikenhet och intresse den föreställning ni ska se
- betona att det är den egna upplevelsen som är viktig och att det inte går att värdera om en konstupplevelse är bra eller dålig
- berätta hur viktig publiken är och att det är skillnad på film och teater. Teater sker här och nu och är beroende av sin publik

Efter föreställningen

Vi vuxna har ibland svårt att hålla inne med vad vi blivit fångade av eller tycker. Barn är specialister på

att försöka ge oss de svar de tror att vi vill ha. Ibland frågar vi barn om de förstod vad de sett. Det är en väldigt svår fråga att svara på. Vad är det jag skall förstå? Tänk om jag förstår fel? Man måste inte förstå allt när det gäller konst. Men vi kan alltid uppleva, känna igen eller få associationer till andra händelser eller upplevelser när vi ser på teater, lyssnar på musik eller tittar på en tavla. **Det viktigaste är att prata om upplevelsen utan att färga eller värdera den. Då kan vi få både intressanta och oväntade samtal som leder framåt.** Ibland kanske det som kommer upp inte har direkt anknytning till föreställningen. Det viktigaste är att vi möter eleverna och deras frågor och funderingar som uppstår innan och efter ett teaterbesök på ett öppet och ärligt sätt. En upplevelse kan aldrig vara fel.

Låt gärna eleverna skriva, teckna och måla, göra egna små teaterstycken eller kanske filma med mobilerna. Något som kan visas på större skärm. Eller bara prata och diskutera.

Förslag på frågor att prata om

- Ditt starkaste minne från föreställningen?
- Vad tänker du att det handlade om?
- Vad hjälpte Yoshi och Dana varandra med?
- I vilka andra situationer kan man behöva matte? (t ex i matlagning? i dataspel? när man tecknar och målar?)

Förslag på uppgifter

Räkna till 10 på olika språk (eller längre)

Hur många språk har ni i klassen? Låt eleverna lära varandra räkna på sitt språk. Har de någon i sin närhet som kan ett annat språk än svenska? De kan ju också Googla.

Hur många språk får ni ihop? Skriver man siffrorna olika? Hur ser de i så fall ut?

4-hörn

Du ställer en fråga. Svaren finns representerade i rummets olika hörn. De fjärde hörnet bör alltid vara ”öppet för egna förslag”. Eleverna ställer sig i det hörn som passar dem bäst. Här är två förslag:

Vad gör du om du ser någon fuska?

- 1 Säger till direkt till den som fuskar.
- 2 Låtsas som om jag inte ser.
- 3 Ropar ut det så alla hör.
- 4 Eget alternativ

Följdfrågor

Vad är fusk egentligen?

Kan det vara OK att fuska? I så fall när?

Vad är den viktigaste egenskapen hos en vän?

- 1 Håller alltid med mig.
- 2 Kan bevara en hemlighet.
- 3 Blir glad om det går bra för mig.
- 4 Eget alternativ

Följdfrågor

Om man blir osams med sin vän - vad gör man för att bli sams igen?

Varför är det viktigt att ha vänner?

Presentera varje ”hörn” genom att gå till det och redogöra för ”hörnets” åsikt. Viktigt att du är neutral till de olika svarsalternativen.

Repetera svaren en gång. Låt eleverna tänka efter en kort stund. Be dem sedan ställa sig i det hörn som mest överensstämmer med deras egen åsikt. Påpeka att man kan byta hörn efter att ha lyssnat på någon annans argument.

När eleverna ställt sig i sina hörn finns det två sätt att leda övningen:

A - Låt varje ”hörn” prata ihop sig innan man ska motivera sig inför hela gruppen. Då får de först träna sig att argumentera bland de som tycker likadant i en liten grupp.

B - Starta genom att be några elever från varje hörn att motivera sina åsikter.

Om någon står ensam i sitt hörn, ställ dig där och led övningen därifrån. Den eleven bör dessutom framhävas som extra modig som gått ensam till ett hörn. När varje hörn pratar är det viktigt, att resten av gruppen lyssnar. Det gäller att argumentera för sitt hörn, inte att angripa de andra för att de har en annan åsikt. Det fjärde, öppna hörnet rymmer ofta många åsikter. Låt alla som vill få komma till tals.

Vi har inspirerats av Dansmatte i vårt arbete med föreställningen. Här kommer ett förslag på en övning som vi har gjort.

Gestalta geometriska figurer med kroppen

Dela in i grupper eller låt eleverna prova en och en. Kvadrat - Cirkel - Triangel - Sfär - *här kanske det krävs en lite mer utförligare förklaring om vad en sfär är.*

Lycka till!

**Vill du/ni lära er mer om Dansmatte:
Kontakta Anna Holmkvist Fridh som håller workshop i ämnet.
anna.holmkvist.fridh@gmail.com**

Vi vill tacka klass 5 A på Navets skola som hjälpt oss som referensklass vt 2018.
Tack också till de klasser som kommit som provpublik! Det har varit gott att ha er här.

Fotograf Lena Hellström-Boväng

**Har du några frågor? Tveka inte - ring oss!
Det är kul med respons från eleverna. De får gärna skicka brev/maila oss!
Lycka till! Vi ses på teatern!**

**TEATER MARTIN
MUTTER**

**Teater Martin Mutter
Box 369
701 47 ÖREBRO
Tel 019-10 10 24
E-post: info@martinmutter.com**

www.martinmutter.com